

2013/BUN/0157

Beslut

2014-04-15

Dnr 43-2013:4719

Tyresö kommun

barn-utb@tyreso.se

Beslut för förskola

i Tyresö kommun

Tillsyn av förskolan i Tyresö kommun

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tyresö kommun under januari till mars 2014. Tyresö kommun besöktes av Skolinspektionen den 3 mars 2014 och den 4 mars 2014.

Fakta om förskolan i Tyresö kommun

Det övergripande ansvaret för förskolans verksamhet i Tyresö kommun har barn- och utbildningsnämnden med tillhörande förvaltning. Förvaltningschefen ansvarar för förskola och pedagogisk omsorg. Enligt barn- och utbildningsnämndens Nämndplan för 2014 finns i kommunen 24 kommunala förskolor, en kommunal verksamhet med pedagogisk omsorg (familjedaghem) och 16 fristående förskolor. Därutöver finns åtta enskilda verksamheter med pedagogisk omsorg. Två av de kommunala förskolorna tar emot barn med speciella svårigheter i kommunövergripande grupper, en för barn med Aspergers syndrom och en för barn med tal- och språksvårigheter.

Förskolans verksamhet är organiserad tillsammans med kommunens grundskolor, grundsärskolor, fritidshem och fritidsgårdar i åtta skolområden med rektor tillika förskolechef som ansvarig chef. Ansvaret för den dagliga verksamheten i förskolorna leds av biträdande förskolechefer. Delegationen ser dock olika ut beroende på antalet förskolor inom skolområdet, vilket varierar från en till sju förskolor beroende på skolområdets storlek. De biträdande förskolecheferna har det dagliga ansvaret för mellan en till fyra förskolor samt pedagogisk omsorg.

Förvaltningschefen träffar regelbundet rektorerna/förskolecheferna som ingår i förvaltningschefens ledningsgrupp. De biträdande förskolecheferna bildar ett nätverk med regelbundna träffar. Förvaltningschefen och kommunens utvecklingsstrateg deltar i dessa nätverksträffar. Som stöd och hjälp till pedagogerna finns tillgång till en centralt placerad talpedagog och specialpedagog samt en speciallärare vilka vid behov handleder pedagogerna och gör observationer i verksamheten. En psykolog finns på halvtid för konsultation, handledning och observationer och i enstaka fall även för utredningar av barn.

Vid tiden för tillsynen fanns 1626 barn inskrivna i kommunal förskola och fem barn i kommunal pedagogisk omsorg (familjedaghem). I fristående förskola fanns 955 barn inskrivna och i enskild pedagogisk omsorg fanns 69 barn.

Av den senast tillgängliga nationella statistiken (för 2013) avseende förskolan framgår att andelen årsarbetare i kommunal regi med pedagogisk högskoleut-

bildning är 43 procent, vilket kan jämföras med 56 procent för samtliga kommuner. Antalet inskrivna barn per årsarbetare i kommunal regi är samma år 5,2 vilket kan jämföras med 5,4 för samtliga kommuner.

Helhetsbedömning

Tillsynen av förskolorna i Tyresö kommun visar att verksamheten i stort sett utgår från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt att förskolorna i stor utsträckning erbjuder en trygg omsorg för alla barn. Flertalet förskolor arbetar också medvetet med att stärka barnens möjligheter till inflytande över verksamheten. Det varierar dock mellan förskolorna hur personalen samverkar med och förmedlar information om verksamheten och barnens utveckling och lärande till föräldrarna.

Av Skolinspektionens utredning framkommer att det finns några områden som Tyresö kommun behöver utveckla. Bland annat finns det brister i hur förskolornas verksamheter planeras, följs upp och utvärderas. I förskolornas enhetsplaner redovisas till exempel vilka resultat förskolorna har uppnått i förhållande till de mål som kommunen tagit fram, men inte i förhållande till de nationella målen för förskolan som anges i skollag, läroplan för förskolan och andra föreskrifter. Både på enhets- och huvudmannanivå saknas analys av måluppfyllelsen, vilket innebär att Tyresö kommun inte har relevant kunskap om verksamheten i förskolan för att kunna identifiera brister och utifrån dessa vidta åtgärder för att förbättra verksamheten. Detta innebär bland annat att kommunen inte uppmärksammar om alla barn i behov av särskilt stöd också får det stöd de behöver och har rätt till.

Likaså behöver kommunen följa upp och analysera de skillnaderna som finns beträffande barngruppernas storlek och sammansättning. Ansvar för förskolornas utvecklingsarbete ligger enligt företrädare för kommunen på varje förskola utifrån lokalt identifierade utvecklingsbehov. Trots att kommunen samlar in statistik om bland annat barngruppernas storlek innebär detta, enligt Skolinspektionens bedömning, att kommunen saknar en samlad bild av barngruppernas storlek och sammansättning och hur skillnaderna mellan olika förskolor påverkar verksamheternas kvalitet. Inte heller har kommunen redovisat någon analys av dessa skillnader eller redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas med avseende på skillnaderna i barngruppernas storlek och sammansättning.

Tillsynen av förskolorna i Tyresö kommun visar vidare att det finns brister i lokaler och utrustning på en del förskolor. Vissa förskolor är gamla, slitna och

underhållet är eftersatt, vilket innebär att det finns mål i läroplanen som förskolorna inte fullt ut kan leva upp till, exempelvis att barnen ska uppmuntras att ta ansvar för sig själva och sin miljö.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Förskola och hem

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Förskola och hem.

- Se till att föräldrarna får information om både det egna barnet och verksamheten i stort.

Motivering

Enligt skollagen ska vårdnadshavare till barn i förskolan ges möjlighet att delta i arbetet med att planera, följa upp och utveckla utbildningen i förskolan. Vårdnadshavare för barn i förskolan ska också erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen och i samband med planering av verksamheten ska formerna för detta inflytande anges. Förskolechefen ansvarar för att vårdnadshavarna ges möjligheter till inflytande. Enligt skollagen ska personalen också fortlöpande föra samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling. Minst en gång varje år ska personalen och barnets vårdnadshavare därutöver genomföra ett samtal om barnets utveckling och lärande (utvecklingssamtal). Förskollärare har det övergripande ansvaret för utvecklingssamtalet.

Enligt läroplanen för förskolan ska arbetslaget föra fortlöpande samtal med barnens vårdnadshavare om barnens trivsel, utveckling och lärande både i och utanför förskolan samt beakta föräldrarnas synpunkter när det gäller planering och genomförande av verksamheten. Förskolechefen har ett särskilt ansvar för att formerna för samarbete mellan förskolan och hemmen utvecklas.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i den information föräldrarna får om det egna barnet och verksamheten i stort.

Enligt den verksamhetsredogörelse som Tyresö kommun har delgivit Skolinspektionen inför tillsynen av förskolorna har samtliga förskolor någon form av föräldraråd där påverkansmöjligheterna är stora utifrån läroplanens mål. I de intervjuer som Skolinspektionen haft med personal och föräldrar till barn i förskolan framkommer dock att det i praktiken varierar mycket mellan olika förskolor vilken information föräldrarna får. I några förskolor får föräldrarna månadsbrev eller veckobrev, personalen lägger ut bilder och berättar vad barnen har gjort under dagen eller veckan samt bjuder in till föräldramöten. I andra förskolor är föräldrarna hänvisade till att titta i en pärm i hallen där det redovisas vilka aktiviteter som genomförts eftersom personalen enligt föräldrarna inte hinner med att dokumentera och informera föräldrarna. Några föräldrar uppger att de sällan får veta vad som hänt under dagen eftersom de hämtar barnet vid en tidpunkt när den ordinarie personalen inte finns tillgänglig. Andra föräldrar berättar att de brukar få veta hur barnet sovit och ätit men ingenting om samvaro, lärande eller utveckling.

Kommunen följer upp förskolornas samverkan med föräldrarna bland annat genom frågor i brukarundersökningen samt i de granskningsrapporter som kommunen nyligen börjat ta fram i förskolorna. Enligt brukarundersökningen från 2013, som besvarats av 59 procent av föräldrarna i förskolan, uppger 20 procent att det stämmer ganska dåligt eller inte alls att de får tydlig information om hur det egna barnet utvecklas. Trots de relativt låga resultaten på brukarundersökningen bedöms detta inte som ett utvecklingsområde av flertalet förskolor i kommunen.

Den personal från förskolorna som Skolinspektionen intervjuat uppger att samarbetet med föräldrarna inte fungerar tillfredsställande på alla förskolor. Några förskolor har svårt att få föräldrar att komma på föräldramöten, föräldrarna uppfattas som ointresserade och stressade. Några förskolor har förändrat sina rutiner efter att de haft föräldramöten dit inga föräldrar kommit och i stället erbjudit bland annat drop-in-fika eller vernissage med barnens egna foton för att försöka öka föräldrarnas intresse. På några förskolor har personalen i sitt årliga kvalitetsarbete konstaterat att informationen till föräldrarna skulle behöva förbättras.

I intervju med de biträdande förskolecheferna framkommer bland annat att arbetet med att förbättra kontakten med föräldrarna inte valts ut som ett mål att förbättra i vissa förskolor, trots att det i personalens utvärderingar och av vårdnadshavarnas svar på brukarundersökningen framkommit att det finns brister inom detta område.

I samband med faktagranskning av detta beslut uppger kommunen att förskolorna arbetar på olika sätt med att ge föräldrarna information om hur barnen

har det på förskolan och om verksamheten i stort. Men mot bakgrund av att såväl personal som föräldrar i intervju till Skolinspektionen uppgivit att det finns brister i informationen till föräldrarna, vilket också bekräftas av kommunens brukarundersökning, bedömer Skolinspektionen att kommunen behöver förstärka sina insatser för att möta föräldrarnas behov av information om det egna barnet och om verksamheten i stort.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i hur vissa förskolor informerar vårdnadshavarna om det egna barnet och om verksamheten i stort. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 12-14 §§ skollagen, 8 kap. 11 § skollagen samt Lpfö 98, 2.4 Förskola och hem och 2.7 Förskolechefens ansvar

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet för förskolan inriktas mot de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter.
- Se till att det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan dokumenteras på huvudmannanivå och på enhetsnivå.
- Säkerställa att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på förskoleenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare och övrig personal. Barn i förskolan och deras vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt läroplanen för förskolan har förskolechefen, som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan, det övergripande ansvaret att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet. Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att systematiskt och kontinuerligt följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

Om det vid uppföljning av verksamheten kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Det förutsätter att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Tillsynen visar att det finns brister i hur utbildningen i förskolorna planeras, följs upp och utvärderas på såväl enhetsnivå som på huvudmannanivå. Av intervjuer och dokumentstudier framgår att förskolorna på enhetsnivå bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som till vissa delar fungerar väl. Enligt intervjuer med biträdande förskolechefer och pedagogisk personal i förskolan utvärderas verksamheterna utifrån ett så kallat årshjul som inkluderar analys av nuläget, identifiering av förbättringsarbeten och bedömning av måluppfyllelsen utifrån vidtagna förbättringsåtgärder. Detta arbete dokumenteras dock inte i förskolornas enhetsplaner. Brukarenkäterna används som en måttstock för bedömning av vilka områden som föräldrarna anser behöver utvecklas. Enligt intervjuade förskolechefer och personal i förskolan stämmer dock inte alltid föräldrarnas åsikter överens med personalens och förskolechefernas bedömningar om vilka utvecklingsområden förskolorna behöver arbeta med.

Tyresö kommun har utarbetat en mall för förskolornas enhetsplaner där förskolorna bland annat ska redogöra för hur de har arbetat för att nå de mål som finns angivna i kommun- och nämndplan samt enheternas egna mål. Enligt intervjuade förskolechefer och pedagogisk personal är den mall som finns för förskolornas enhetsplaner i hög grad styrande för förskolornas utvärderingar och vad som redovisas i planerna.

Skolinspektionen har tagit del av några exempel på enhetsplaner för förskolorna i Tyresö kommun för 2013. Vissa förskolor redovisar resultatet av sina

utvärderingar i egna enhetsplaner, andra skriver in dem i en gemensam enhetsplan för samtliga förskolor inom skolområdet eller i en gemensam plan för hela skolområdet, inklusive grundskolan. Skolinspektionen kan konstatera att när förskolornas resultat finns redovisat tillsammans med skolans resultat, framkommer inte alltid förskolans resultat på ett tydligt sätt. Skolinspektionen konstaterar också att fokuseringen på de övergripande kommunala målen innebär att de egna identifierade utvecklingsområdena inte alltid finns redovisade på ett tydligt sätt. Likaså saknas en koppling till läroplanens mål. Barn- och utbildningsnämndens ordförande, förvaltningschef och biträdande förskolechefer bekräftar i intervjuer att utvärderingen av förskolorna inte är kopplad till läroplanens mål utan till målen i kommunplan och nämndplan.

I Tyresö kommun anges som kommunövergripande mål för förskolan (kommunplan 2015) att andelen pedagoger med högskoleutbildning ska öka samt att förskoleplats ska garanteras inom tre månader. Barn- och utbildningsnämndens mål för förskolan (nämndplan 2014) är att nolltolerans mot mobbning och kränkningar ska råda, att alla 5-åringars läsriktning ska mätas, att personaltäteten ska öka och att andelen hel- och halvfabrikat ska minskas i köken.

Skolinspektionen har tagit del av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse med bokslut 2013 som utgör kommunens dokumenterade kvalitetsarbete för förskola och pedagogisk omsorg, grundskola inklusive grundskola och fritidshem samt fritidsgårdar. I verksamhetsberättelsen redovisas resultat med avseende på olika nyckeltal, bland annat personaltätet, andelen högskoleutbildad personal samt föräldrarnas nöjdhet över verksamheten enligt brukarundersökningen. Några resultat i förhållande till de nationella målen redovisas dock inte, inte heller någon analys av förskolans måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. I intervjuer med ordförande i barn- och utbildningsnämnden och förvaltningschefen bekräftas att en sammanställning av förskolans resultat saknas. De resultat om förskolan som nämnden efterfrågar handlar om nyckeltal över barngruppernas storlek och personalens utbildning och föräldrarnas nöjdhetsgrad över förskolan. Därutöver redovisas de granskningsrapporter som kommunen nyligen börjat ta fram i förskolorna. Några andra rapporter om förskolornas måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen i läroplanen redovisas inte till nämnden. Detta medför bland annat att huvudmannen inte uppmärksammar om alla barn i behov av särskilt stöd får det stöd och den hjälp de behöver och har rätt till. Av intervjuer med biträdande förskolechefer, personal och föräldrar framkommer att det finns skillnader mellan förskolorna när det gäller att ge alla barn det stöd som de bedöms vara i behov av. På vissa förskolor uppger personal och biträdande förskolechefer till exempel att personalen inte alltid har tillräckligt med kompetens för att ge alla barn rätt form av stöd.

I samband med faktagranskning av detta beslut uppger företrädare för kommunen att det pågår ett arbete på både förskolenivå och förvaltningsnivå med att följa upp inte bara de kommunala målen utan även de nationella. Detta framkommer dock enligt kommunens företrädare inte tillräckligt tydligt på huvudmannanivå.

Skolinspektionen bedömer likaså att det finns brister i kommunens uppföljning och utvärdering av barngruppernas sammansättning och storlek. Personal och föräldrar uppger i intervju med Skolinspektionen att det finns stora skillnader i storlek och sammansättning mellan olika barngrupper vilket bland annat påverkar personalens möjligheter att erbjuda en stimulerande verksamhet för samtliga barn. Enligt förvaltningschefen ligger ansvaret på respektive rektor/förskolechef att anpassa verksamheten utifrån pedagogernas kompetens och erfarenhet och till barnens behov och förutsättningar. I kommunens senaste verksamhetsberättelse bekräftas att det huvudsakliga utvecklingsarbetet bedrivs på varje förskola utifrån lokalt identifierade utvecklingsbehov. Trots att kommunen samlar in statistik om barngruppernas storlek innebär detta, enligt Skolinspektionens bedömning, att kommunen saknar en samlad bild av hur skillnaderna mellan olika barngruppers storlek och sammansättning påverkar verksamheternas kvalitet. Kommunen har inte heller i sitt dokumenterade kvalitetsarbete redovisat någon analys av dessa skillnader eller redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas med avseende på skillnaderna i barngruppernas storlek och sammansättning.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i Tyresö kommuns kvalitetsarbete vad gäller förskolan. Det finns ingen analys av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen varken på enhets- eller på huvudmannanivå. Detta medför bland annat att kommunen inte har uppmärksammat om alla barn i behov av särskilt stöd har fått detta. Det finns också brister i kommunens uppföljning av barngruppernas storlek och sammansättning. Därmed saknas en samlad kunskap om i vilken utsträckning förskolan uppfyller de mål som finns för utbildningen i skollag, läroplan för förskolan och andra föreskrifter. Tyresö kommun saknar därmed relevant kunskap om verksamheten i förskolan för att kunna vidta åtgärder vid konstaterade brister. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 3-7 §§ skollagen, Lpfö 98, avsnitt 2.7 Mål och riktlinjer, Förskolechefens ansvar

Materiella resurser**Bedömning**

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Materiella resurser.

- Se till att det för utbildningen i förskolan finns de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Motivering

Enligt skollagen ska det för utbildningen i förskolan finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Enligt förskolans läroplan ska förskolan sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö. Förskolechefen har ett särskilt ansvar för att förskolans lärandemiljö utformas så att barnen får tillgång till en bra miljö och material för utveckling och lärande.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i vissa lokaler som används för utbildning i förskolan i Tyresö kommun. Enligt förvaltningschefen och nämndens ordförande i Tyresö kommun finns det i kommunen såväl nybyggda som äldre förskolor och diskussioner pågår i kommunen om underhållningsbehovet i de äldre, slitna lokalerna. Kontinuerliga möten hålls mellan förvaltningschef, rektorer och biträdande förskolechefer samt med representanter från fastighetsavdelningen om lokalerna och deras storlek och beskaffenhet, behov av upprustning mm.

Att flera förskolor inte har blivit upprustade trots att de är slitna och underhållet eftersatt, bekräftas av biträdande förskolechefer, personal från förskolorna och föräldrar. Till exempel beskrivs en förskolas lokaler med att det finns hål i väggarna och vissa miljöer beskrivs som smutsiga. Enligt biträdande förskolechefer påverkas verksamheten på ett negativt sätt genom att de har svårt att leva upp till läroplanens krav på att barnen till exempel ska uppmuntras att ta ansvar för sig själva och sin miljö när vissa lokaler är smutsiga och det finns hål i väggen som inte lagas. Ibland kan personalen inte genomföra vissa aktiviteter på grund av begränsningar i lokalerna. I en förskola finns det begränsade möjligheter att genomföra vattenlekar eftersom det saknas en golvbrunn. I en förskola är ett lekrum också ett genomgångsrum vilket innebär att det blir oroligt i barngruppen när personer passerar genom rummet. I en annan förskola är toaletsituationen inte anpassad för små barns behov i och med att det inte finns några barntoaletter. Föräldrar uppger i intervjuer med Skolinspektionen att en förskola är tvungen att anpassa de små barnens verksamhet till att det finns en trappa i huset. Vid en annan förskola har barnen inte kunnat vistas utomhus på eftermiddagarna när det varit mörkt eftersom utebelysning har saknats.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i lokaler och utrustning på vissa förskolor i Tyresö kommun. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 35 § skollagen och Lpfö 98, 2.3 Barns inflytande och 2.7 Förskolechefens ansvar

Anmärkningar

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun en anmärkning.

Trygghet och en god miljö

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och en god miljö.

- Det finns inte för alla verksamheter en plan mot kränkande behandling som utifrån varje särskild verksamhet anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling för det aktuella året.

Motivering

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär "en översikt över de åtgärder som behövs" krav på att det bland annat ska finnas rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

Tillsynen visar att det finns brister i förskolornas planer mot kränkande behandling. Skolinspektionen har tagit del av ett antal planer mot kränkande behandling från 2013 och 2014 för förskolor i Tyresö kommun. Vissa planer omfattar såväl förskola, förskoleklass som grundskola medan andra omfattar flera förskolor inom skolområdet. Skolinspektionens utredning visar att det i planerna mot kränkande behandling inte alltid går att skilja de olika förskolorna från varandra utan åtgärderna är desamma för flera förskolor. I planerna saknas också en beskrivning av rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

I intervjuer med biträdande förskolechefer och pedagogisk personal från förskolan framkommer att personalen arbetar aktivt med främjande, förebyggande och åtgärdande arbete mot kränkande behandling. Kartläggningar har genomförts på nästan alla förskolor. På de förskolor där kartläggningar inte har genomförts planeras detta att genomföras inom kort. Personalen analyserar utifrån kartläggningarna vilka åtgärder som behöver vidtas för att förebygga och förhindra kränkningar.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att förskolornas planer mot kränkande behandling inte alltid lever upp till skollagens krav eftersom varje specifik verksamhet inte går att särskilja i alla planer. Av planerna framgår inte heller rutinerna för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Mot bakgrund av att förskolornas personal i övrigt bedriver ett förebyggande arbete för att motverka kränkningar bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

6 kap. 6 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Pia Dannqvist deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Katarina Håkansson
Enhetschef

Elisabeth Ritchey
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid de skolor där Skolinspektionen bedömt att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under knappt en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och besöks under 1-3 dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.